



ඔබ දන්නවාද?

වෙළුම 1 කලාප 2, 2011

කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ මානව හිමිකම් අධ්‍යයන කේන්ද්‍රයේ
මානව හිමිකම් පිළිබඳ ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ ජාලයේ පුවත් හසුන

හැවත වතාවක් කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ මානව හිමිකම් අධ්‍යයන කේන්ද්‍රයේ මානව හිමිකම් පිළිබඳ ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ ජාලයේ සාමාජික සාමාජිකාවන් වන ඔබ ඇමතිමට ලැබීම සතුටකි.

මාධ්‍යවේදීන් වන ඔබගෙන් අප බලාපොරොත්තු වූයේ සමාජයේ මානව හිමිකම් සුරකින සංස්කෘතියක් ඇති කිරීමට දායකත්වය ලබා ගැනීමයි. ඒ සඳහා අවශ්‍ය මං පෙත් අප මානව හිමිකම් පිළිබඳ න්‍යායාත්මක හා ප්‍රායෝගික දැනුම තුළින් ඔබට විවර කර දුන්නෙමු. දැන් ඔබ කළ යුත්තේ ඔබ සතු වීම දැනුම සමාජයේ යහපත උදෙසා භාවිත කිරීමයි.

මාධ්‍යවේදියකු වශයෙන් නීතියේ ඇති සීමාවන් හා වීම සීමාවන් උල්ලංඝනය නොවන ලෙස මාධ්‍ය භාවිත කරන අයුරු මෙන්ම මාධ්‍යවේදියකු වශයෙන් අන් අයගේ ගරුත්වය ආරක්ෂා වන ආකාරයට හා අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය නොවන ආකාරයට වාර්තාකරණය පිළිබඳ ව අප සාකච්ඡා කළෙමු.

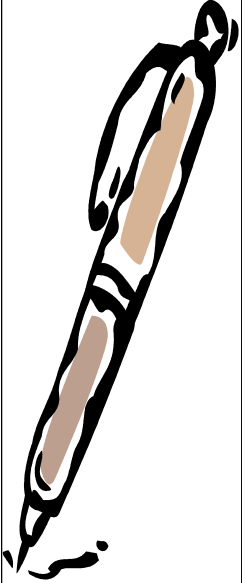
එහි ප්‍රතිඵල මේ වන විට අපට දක්නට ලැබීම සතුටට කරුණකි. මානව හිමිකම් පිළිබඳ ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ ජාලයේ සමාජික සාමාජිකාවන් වන ඔබ තොරතුරු වාර්තාකරණයේ දී ඒ පිළිබඳ ව දක්වන්නා වූ සැලකිල්ල පිළිබඳ අප ස්තූතියි වෙමු.

මෙම වසරේ ජනවාරි සහ පෙබරවාරි මාසයන්හි අප මානව හිමිකම් පිළිබඳ ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ ජාලයේ සම්බන්ධීකාරක වරුන්ගේ රැස්වීම් දෙකක් කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ දී පවත්වනු ලැබීය.

ජනවාරි මස 22 වන සෙනසුරාදා පවත්වනු ලැබූ රැස්වීමේ දී මානව හිමිකම් පිළිබඳ

ප්‍රකට ක්‍රියාකාරියෙකු, මාධ්‍යවේදියකු, මෙන්ම ලේඛකයකු ද වන නීතිඥ එස් ජී පුංචිහේවා මහතා විසින් වර්තමාන ශ්‍රී ලංකාවේ මානව හිමිකම් තත්ත්වය පිළිබඳ දීර්ඝ ලෙස කරුණු දැක්වීමක් කරන ලදී.

පෙබරවාරි මස 26 වෙනි සෙනසුරාදා පැවැත්වූ රැස්වීමේ දී ප්‍රකට පරිසරවේදියෙකු වන නීතිඥ ජගත් ගුණවර්ධන මහතා පරිසර අයිතීන් මෙන්ම වගකීම් පිළිබඳ ව ද සම්බන්ධීකාරකවරුන් දැනුවත් කරනු ලැබීය. විදිනම මානව හිමිකම් අධ්‍යයන කේන්ද්‍රයේ වැඩ බලන පරිපාලන නිලධාරිණි සහ ව්‍යාපෘති නිලධාරිණි නීතිඥ මෙලනි පලිහක්කාර මහත්මිය විසින් මාධ්‍යවේදීන් වාර්තාකරණයේ දී යොදා ගන්නා නිවැරදි නොවන මානව හිමිකම් හා බැඳුණු යෙදුම් නිවැරදි ලෙස යොදා ගන්නා ආකාරය පිළිබඳ ව දැනුවත් කරන ලදී.



අද දිනයේ ඔබ අතට පත් වන පුවත් හසුන මාධ්‍ය නිදහස පිළිබඳ න්‍යායාත්මක විග්‍රහයකින් ද ප්‍රමා අයිතිවාසිකම් සුරැකීමේහිලා මාධ්‍ය සතු වගකීම මෙන්ම මානව හිමිකම් වාර්තාකරණයේ දී නිවැරදි යෙදුම් භාවිතය පිළිබඳ හරවත් ලිපිවලින් සමන්විත ය. ඔබගේ දැනුම වර්ධනයට මෙම ලිපි අත්වැලක් වනු ඇති බව අපගේ විශ්වාසය යි.

මෙම පුවත් හසුන මින් ඉදිරියට මාධ්‍ය ජාලයේ ඔබගේ මෙන්ම අප ආයතනයේ ප්‍රජා අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථානයන් හි සම්බන්ධීකාරකවරුන්ගේ ද දැනුම තව තවත් වර්ධනය සඳහා ගැලපෙන පරිදි සකස් කිරීමට අප බලාපොරොත්තු වෙමු.

මනේෂා අබේවික්‍රම

මාධ්‍ය නිදහස න්‍යායාත්මක ප්‍රවේශයක්

අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ කතිකාවතෙහි එක් තීරණාත්මක හා වැදගත් අංශයක් වන භාෂණයේ හා ප්‍රකාශනයෙහි අයිතිවාසිකම (1948 මානව හිමිකම් පිළිබඳ විශ්ව ප්‍රකාශනයේ, 19 වන වගන්තිය) හා බැඳුණු මාධ්‍ය නිදහස අද වන විට ජනප්‍රිය සටන් පාඨයක් බවට පත්ව ඇත්තේ ය. එය විසේ වන්නට හේතුව ලොව පුරා ජනමාධ්‍යයන්හි ක්‍රියාකාරකම්වලට පැනවෙන තහංචි හා විදිරිවාදිකම් සංඛ්‍යාත්මකව ඉහළ යාමයි.

මාධ්‍ය නිදහස හා රාජ්‍ය වාරණය (State Censorship) වනාහී මේ සියවසෙහි පද වහරට එක් වූ වචන නොවේ. 18 වන ශත වර්ෂයේ යුරෝපය හා ඇමරිකාව හරහා බිහි වූ සිවිල් අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ව්‍යාපාරයන්හි භාෂණයේ හා ප්‍රකාශනයේ නිදහස ප්‍රමුඛ මාතෘකාවක් විය. පසුව මැතිවි ටින්ඩල්ගෙන් ඇරඹී එය පෝන් ලොක්, පෝන් ඇස්කිල්, මේරි චුල්ස්ටන්ක්‍රාෆ්ට් ආදීන්ගේ පුද්ගල නිදහස පිළිබඳ න්‍යායන්ගෙන් පෝෂණය විය. 17 වන ශත වර්ෂයේ රාජ්‍ය වාරණය විවේචනයට බඳුන් වූයේ ආගමික දෘෂ්ටි කෝණයකිනි. නිදසුනක් ලෙස, හෙන්රි ධර්ටන්, රොබින්සන්, පෝන් මිල්ටන් වැනි ලේඛකයින් රාජ්‍ය වාරණය විවේචනයට ලක් කළේ, දෙවියන් වහන්සේගෙන් මිනිසාට ලැබුණු තර්ක බුද්ධිය හා ඥාණය රාජ්‍යය විසින් සීමාවන්ට ලක් කරණු ලැබිය නොහැකිය යන්නයි.

ජනමාධ්‍ය මිනිස් ජන ජීවිතයෙහි අතිශයින් වැදගත් වන්නේ, එය තනි තනි පුද්ගලයාගේ අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ අයිතිය තහවුරු කරන්නක් නිසා පමණක් නොවේ; රාජ්‍යයක් තුළ පොදු ජන මතය හැඩ ගැස්වීමේලා තීරණාත්මක සාධකයක් ද වන බැවිනි. තවත් ලෙසකින් එය 'යථාර්තය පිළිබඳ එක් නිශ්චිත අර්ථ නිරූපණයක් නිර්මාණය කරයි; එසේම අර්ථ නිරූපණයට අනුව යථාර්තය හැඩ ගන්වයි.'

විහෙයින්, රාජ්‍ය බලය පවත්වා ගැනීම

කෙරෙහි වරට ජන මාධ්‍යයන්හි හැසිරීම හා ක්‍රියාකාරී තීරණාත්මක අයිතිවාසිකම් නමැති සන්දර්භය තුළ මාධ්‍ය නිදහස හුදු පුද්ගල නිදහසට වඩා පුළුල් අර්ථයක් ගන්නේ ද හැරේ යන්න බෙහෙවින් විවාදයට තුඩු දී ඇති කරුණකි. බොහෝමයක් නඩු තීන්දු සහ අර්ථ නිරූපණ හරහා ගම්‍ය වන කරුණක් නම්, මාධ්‍ය නිදහස වනාහී හුදෙක් අදහස් පල කිරීමට, මුද්‍රණය කිරීමට හෝ බෙදා හැරීමට පවත්නා අයිතිවාසිකමෙන් ඔබ්බට ගිය, රජය හා මහජන ආයතන පිළිබඳ තොරතුරු ගවේශනය හා පළ කිරීම සඳහා ඇති පුළුල් අයිතිවාසිකමක් යන්නයි. මේ නිසා අද වන විට මාධ්‍ය නිදහස වූ කලී පුරවැසියන් හා දේශපාලන බලය අතර නොනවතින බල අරගලයක් බවට පත්ව ඇත්තේය.

ශ්‍රී ලංකාවේ නෛතික තත්ත්වය ගත් කල්හි, මාධ්‍ය නිදහස ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 14 (1) (අ) වන ව්‍යවස්ථාව තුළින් භාෂණයේ හා ප්‍රකාශනයේ අයිතිවාසිකම හා සබැඳිව තහවුරු කොට ඇත්තේය. වූල සම්ප්‍රදායේ දේශපාලන පරිචයන්ට උරුමකම් කියන ශ්‍රී ලංකාවේ, අද වන විට දේශපාලනය පමණක් නොව සංස්කෘතික මිනුම් දැඩි ද මාධ්‍යවල හැසිරීම කෙරෙහි දැඩි බලපෑමක් එල්ල කරයි. මෙය අද වන විට අන්තර්ජාල වෙබ් අඩවි තහනම දක්වා දීර්ඝ වී තිබේ.

මානව හිමිකම්වල විශ්වීයත්වය හා සංස්කෘතික සාපේක්ෂතාව යන ප්‍රතිපක්ෂයන් දෙක තුළ, එහි නිර්ණායකයන් තීරණය කරන්නා ලෙස පාලක තන්ත්‍රය පෙනී සිටින විට, එහි අරමුණු සඳහා සීමාවන් ඉක්මවා මාධ්‍ය භාවිත කිරීම ලොව බොහෝ රටවලට සුලබ අත්දැකීමක් බවට පත් වේ. සංස්කෘතිය, සිතීම, ආකල්ප සහ විශ්වාසයන් වනාහී පුද්ගල බද්ධ හා ගතික ප්‍රපංචයන් ය යන මානුෂික කරුණ නොසලකා, ඒවා පිළිබඳ පොදු දෘෂ්ටිවාද සකස් කිරීමෙන් සිදු වන්නේ,

ජනමාධ්‍ය පමණක් නොව, චිත්‍රපට, නාට්‍ය, පොත්පත් හා අනෙකුත් සියලු විනෝදස්වාදය සඳහා වූ මාධ්‍යයන්ද, පවත්නා රජයේ ප්‍රතිපත්ති රාමුව තුළ නිර්මාණය කළ යුතු වීමයි.

එහෙත්, නූතන ධනවාදය තුළ ප්‍රකාශකයාගේ/කලාකරුවාගේ ක්‍රියාවන් පාලනය කරනු ලබන්නේ වෙළඳපොල විසිනි. “නොමිලේ දිවා ආහාරය ලබා ගත නොහැක්කේ යම් සේද, ඵලෙසම නොමිලේ සිදු වන කතාවක් ද ඇසිය නොහැකිය” යන මිල්ටන් ෆ්‍රීඩ්මාන් ගේ ප්‍රකට අදහස උපුටා දක්වන රිචර්ඩ් ඇබෙල් අවධාරණය කරන්නේ, අසන්නා සන්නිවේදකයාට ද, සන්නිවේදකයා අසන්නාට ද සහ අතරමැදියා මේ දෙපාර්ශවයට ම බලපෑම් කරන්නා වූ ධනවාදය තුළ රාජ්‍ය වාරණයෙන් තොර යුටෝපියාවෙන් (Utopia) ඔබ්බට ගිය, මාධ්‍ය නිදහස පිළිබඳ වූ නව මිනුම් දඬු නිර්මාණය කර ගැනීමේ අවශ්‍යතාවයයි. මෙය ශ්‍රී ලංකාවේ මාධ්‍ය හා ප්‍රකාශන නිදහස පිළිබඳ ව නව මඟ පෙන්වීමක් මෙන්ම අභියෝගයක් ද වනු ඇත.

සටහන්

1. Tindal, Mattew. Resons Against Restraining the Press. London, 1704
2. Keane, John. The Media and Democracy. Polity Press, 1991. p. 11-12
3. Vipond, Mary. The Mass Media in Canada. James Lorimer & Com.,2000, p.88
- 4 විස්තරාත්මක විග්‍රහයක් සඳහා බලන්න
Barendt, Eric. Freedom of Speech. Oxford University Press, 1985. p.67-77
5. Abel, Richard. Speech and Respect. Stevens & Sons, London, 1994. p. 57-58

නීතිඥ කෞෂල්‍ය ආර්යරත්න
සහකාර ව්‍යාපෘති සම්බන්ධීකාරක
මානව හිමිකම් අධ්‍යයන කේන්ද්‍රය

මානව හිමිකම් වාර්තාකරණයේ දී නිවැරදි යෙදුම් භාවිතයට අත්වැලක්

මානව හිමිකම් පිළිබඳවත් ඒවා උල්ලංඝනය වූ අවස්ථාවන් පිළිබඳවත් නිරන්තරයෙන් ම විද්‍යුත් හා මුද්‍රිත මාධ්‍ය ඔස්සේ වාර්තා පල වේ. එහි දී නිවැරදි නොවන ආකාරයට මානව හිමිකම් හා බැඳුණු යෙදුම් භාවිත වන බවක් දක්නට ඇත. මෙම ලිපියෙහි අරමුණ වඩා නිවැරදි ආකාරයට මානව හිමිකම් පිළිබඳ යෙදුම් භාවිතය පිළිබඳ ව ඔබගේ අවධානය යොමු කරවීමයි.

මානව හිමිකම් යනු ඉතා සරලව

මානව හිමිකම් යනු මිනිසාගේ පැවැත්මට හා ගරුත්වයට ඇති අයිතිවාසිකම් වේ. එය මිනිස් ජීවිතයේ සෑම පැතිකඩක්ම ආවරණය කරයි. එනම් මිනිසා ගේ සිවිල්, දේශපාලන, ආර්ථික, සමාජීය සහ සංස්කෘතික යන සියලුම අයිතීන් එයට ඇතුලත්ව ඇත. එම නිසා පොදුවේ ගත් කළ ඉහත රාමුව තුළ ඕනෑම අයිතිවාසිකමක් කඩවීම මානව හිමිකම් කඩවීමක් ලෙස අර්ථ දැක්විය හැකිය.

නමුත් වැදගත් ම සහ අවධානය යොමු විය යුතු කරුණ වන්නේ සෑම මානව හිමිකම් කඩවීමක් සඳහා ම අධිකරණයේ නඩු පැවරීමකින් සහන ලබා ගත නොහැකි බවයි.

වැරදි අවබෝධයකින් පසුවන බොහෝ පිරිස් තමන්ට අසාධාරණයක් සිදු වූ විට “මානව හිමිකම් එකේදී බලා ගනිමු” “මානව හිමිකම් ගිනිත් තමයි නතර වෙන්නේ” ආදී වශයෙන් පවසනු දැකිය හැකිය. නමුත් මානව හිමිකම් කඩවීමක් සඳහා සහනයක් ලබා ගැනීමට නම් එය නීතිය මගින් සුරක්ෂිත කොට තිබීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

එවැනි මානව හිමිකම් පිළිබඳ ව මිළගට සලකා බලමු. “මූලික අයිතිවාසිකම්” සහ “මානව හිමිකම්” යනු සමාන තේරුම් සහිත යෙදුම් නොවේ. නීතිමය අතින් ගත් කළ මෙම යෙදුම් දෙක අතර විශාල වෙනස්කම් දක්නට ඇත.

“මූලික අයිතිවාසිකම්” යනු මිනිසාගේ

ලමා අයිතිවාසිකම් හා ජනමාධ්‍ය

ලොව ඕනෑම සත්ත්වයෙකුට වස්තුව වන්නේ දරුවන් ය. එක්සත් ජාතීන්ගේ ලමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රඥප්තියේ “වයස අවුරුදු 18ට අඩු සෑම මනුෂ්‍යයෙක්ම ලමයෙක් වේ” යන්න සඳහන් වේ. යමක හොඳ හරක විචක්ෂණ බුද්ධියෙන් ග්‍රහණය කරගත නොහැකි වීම නිසාම ලමයින් රැකබලා ගත යුතු පිරිසක් බවට පත් වේ. ලමාවිය සුදුසු පරිසරයක් තුළ ගෙවී ගිය විට පරිපූර්ණත්වයෙන් යුක්ත වූ සමාජ ජීවියෙක් බිහි වේ. සමාජයට යහපත් පුරවැසියකු කිරීමේ පූර්ව සුදානමකට ලක් කිරීමේ දී ඔවුනට බලපාන සාධක අතුරින් ජනමාධ්‍ය ප්‍රධාන සාධකයක් බවට වත්මනේ පත්ව ඇත.

අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ හා තොරතුරු දැන ගැනීමේ අයිතිය යන්න අද ලොව උඩු යටිකුරු කිරීමට තරම් ප්‍රබල ව ඇත. ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය මාධ්‍ය හරහා අද විශ්වයම ක්ෂණයෙන් ගෙමිදුලට ගෙන ඒමට තරම් ලෝකය දියුණු ව ඇත. නමුත් විශ්වය ගෙමිදුලට පැමිණීමේ දී ලමයා සහ ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ව මාධ්‍ය තුළ ඉටුකරන කාර්ය භාරය මදක් සලකා බැලීම වටී.

ලමා අයිතිවාසිකම් සුරැකීම යන්න අමුතු දෙයක් නොවේ. ඉතිහාසය දෙසට හැරුණු විට ක්‍රි.පූ. 6 වැනි සියවස තරම් ඈත අතීතයක ලමා අයිතිවාසිකම් සුරැකීම පිළිබඳ පළමු සාක්ෂිය අපට හමුවේ. ඒ බුදුහිමියන් දේශනා කළ සිඟාලෝවාද සූත්‍රයයි. දෙමාපිය දූරු සබඳතා හැඟෙනහිර දිශාවට සම කරමින් දෙමාපියන් විසින් දරුවන්ට ඉටුකළ යුතු යුතුකම් පෙන්වා දී තිබේ.

ලමා අයිතිවාසිකම්වලට බලවත් පහරක් එල්ල වූ අවස්ථාවක් ලෙස 1815 දී, ඇන්ග්ලොපොළ දරු පරපුර කෲර ලෙස ඝාතනය කළ අවස්ථාව දැක්විය හැකිය. එදා ලමයින්ගේ අයිතීන් රැකීමට කිසිම පුද්ගලයෙකු හෝ ආයතනයක් ඉදිරිපත් නොවුනත් අද ලමා අයිතිවාසිකම් වෙනුවෙන් හඬ නගා සිටීමට ජන මාධ්‍යය, මෙන්ම මානව හිමිකම් සංවිධාන ද පෙරමුණ ගෙන තිබීම පැසසිය යුත්කි.

ලමා අයිතිවාසිකම් සුරැකීම පිළිබඳ සලකා බැලීමේ දී එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් පිළිබඳ විශ්ව ප්‍රකාශය (25/26 වගන්ති), 1989 එක්සත් ජාතීන් විසින් ප්‍රකාශයට පත්කළ ශ්‍රී ලංකාව අත්සන් කොට ස්ථිර කර ඇති ලමා අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ සම්මුතිය, ශ්‍රී ලංකාවේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව (මූලික අයිතිවාසිකම් පරිච්ඡේදය), 1998 අංක 05 දරන ජාතික ලමා ආරක්ෂක අධිකාරි පනත සහ දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයට 1995 සහ 1998 දී ගෙන ආ සංශෝධන ශ්‍රී ලංකාවේ ලමයින් සඳහා ඇති නීති ප්‍රතිපාදන කීපයක් වේ. ශ්‍රී ලංකා පොලීසිය (ලමා හා කාන්තා කාර්යාලය), පරිවාස හා ලමා රක්ෂණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව, කම්කරු දෙපාර්තමේන්තුව ආදී රජයේ ආයතන ලමයාගේ රැකවරණය සඳහා ස්ථාපිත ආයතනයයි.

මෙයට අමතරව මාධ්‍යය ද ලමා අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීමේ මෙහෙවරට අද වන විට සක්‍රීය දායකත්වයක් සපයයි. ලංකාවේ පමණක් නොව ලොව සෑම අස්සක් මුල්ලකම සිදුවන දහස් ගණන් ලමා අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනයන් පිළිබඳ විමසිලිමත් වීමත්, ඒවා හෙළිදරව් කිරීමත්. නීති බලගැන්වීමට ඇති ආයතන ඒ සඳහා පෙළඹවීමටත් මාධ්‍ය උත්සුක වීම වැදගත්ය.

ව්‍යාභිචාරය, තහනම් ක්‍රියාවක් වුවද, අද වන විට කෙතරම් නීතිරීති ව්‍යාභිචාරය සම්බන්ධව පුළුල් වුවද, තහනම් ලේ ඥාති සබඳතා මත සිදුවන අපරාධ පිළිබඳ ව මාධ්‍ය මගින් නිරතුරුව හෙළි කරනු දැකිය හැකිය. ව්‍යාභිචාරයට ලක්වන දරුවන් පිළිබඳ නිරතුරුව වාර්තා කිරීමට මාධ්‍ය උත්සුක වන අතර විටෙක ඒ සම්බන්ධ නීති රීති පිළිබඳ ව ද මහජනතාව දැනුවත් කරති. එවැනි සිද්ධීන් සමාජයේ පිළිකුලට භාජනය වන ආකාරයට වාර්තාකරණය කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

නමුත් මෙහිදී ලමා අයිතිවාසිකම් සම්බන්ධ සිද්ධි වාර්තාකරණයේ දී මාධ්‍යය තම අවධානය යොමු කළ යුතු පැතිකඩ කීපයකි. දරුවාගේ පෞද්ගලිකත්වය ආරක්ෂා කිරීම, ඔහු හැටහ සමාජගත කිරීමට බාධා ඇති නොවන ආකාරයට

සිද්ධිය වාර්තා කිරීම මාධ්‍යකරුවන් අවධානය යොමු කළ යුතු කරුණු අතර වේ. සමහර විට වාර්තාකරණයේ අඩුලුහුඬු හා අතිශයෝක්තියෙන් කරුණු දැක්වීම නිසා අත්වන දුර්විපාක දරුවාගේ අනාගතයට හානියක් විය හැකිය. මක්නිසාද යත් දරුවකු නැවත සමාජගත කිරීමේ දී දරුවාට සිදු වූ අතවරයට වඩා වැඩි හානියක් සිදුවීමට ඉඩ ඇති හෙයිනි. එබැවින් වාර්තාකරණයේ දී සිදුවිය හැකි අඩුලුහුඬුකම් හා අතිශයෝක්තියෙන් සිද්ධි වාර්තාකරණය සිදු නොවිය යුත්තකි. අනෙක් කරුණ වන්නේ ඔහුගේ පෞද්ගලිකත්වය රැකෙන ආකාරයට මෙන්ම ඒ සම්බන්ධ හිති රිති බලගැන්වෙන ආකාරයත්, මහජනතාවට මෙවන් අවස්ථාවක ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග මෙන්ම හිතියේ රැකවරණ ලබා ගැනීම පිළිබඳවත්, යම් දැනුමක් ලබා ගත හැකි ආකාරයට මාධ්‍ය වාර්තා කළ යුතුය. එහිදී යම් සිද්ධියක් වාර්තා කිරීමක් පමණක් නොව ඉන් සමාජයට දැනුවත්භාවයක් ලබා දීමක් ද සිදු වේ.

ළමයින් සම්බන්ධ අපරාධ උපන් ගෙයිම වැළලීමට යානොදී සිද්ධියක අවසානය තෙක් ගෙන යාමේ හැකියාවද අද මාධ්‍ය සතු වේ. වැදගත්ම කාරණය වන්නේ මෙහිදී අපරාධකරුවන් හිතියේ රැහැනට හසුකර දීම පමණක් නොවේ. මාධ්‍ය නිදහස හා තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිවාසිකම කෙතරම් පුළුල් වුවද මහජනතාවට නැවත නැවත සිදුවීම් මතක් කර දෙමින් අනවශ්‍ය පරිදි සමාජයට අහිතකර නොවන ආකාරයෙන් විශේෂයෙන් ම අපරාධ රැල්ල හා ළමා අයිතීන් සම්බන්ධ සිද්ධි වාර්තා කිරීම එතරම් සුදුසු ක්‍රියාවක් නොවේ.

ලොකු කුඩා කාටන් චිකසේ තොරතුරු දැනගැනීමට ඇති සමාන අයිතිවාසිකම පිළිබඳ අවධානය යොමු කළ යුතුය. සමහර අවස්ථාවක වැඩිහිටියන්ට තේරුම් යන පරිදි ප්‍රචාරය වන දැන්වීම් කලාව, මාධ්‍ය හසුරුවන ආකාරය නිසා ලැබෙන පණිවිඩ, උපක්‍රම නොදැනුවත්ම ළමා මනස තුළ යහපතට වඩා අයහපත් දේ කෙරේ ප්‍රබලව ඇඳී යන නිසා වෙති. උදාහරණ ලෙස භයානක අපරාධයක් සම්බන්ධ යමක් ඒ ආකාරයෙන්ම ඉදිරිපත් කිරීම කුඩා දරුවකු විය

අත්හදා බැලීමට ඉඩ තිබීමේ හැකියාව විවර කිරීමකි. එහිදී මාධ්‍යයට, මාධ්‍යකරුවාට මෙන්ම සමස්ත සමාජයටම වගකීමක් පැන නගී.

අද වන විට වෙළඳ දැන්වීම් කලාව ද ළමා මනස තුළ විවිධ බලපෑම් ඇති කරයි. උසස් සංස්කෘතියක්, සදාචාරයක් හිමි රටකට අනුකරණය වෙනුවට සාරධර්ම හෙබි, යහගුණ වර්ධනය වන උසස් නිර්මාණ බිහි කිරීමේ හැකියාව හා අපට ආවේණික අනන්‍යතාවයක් දැන්වීම් කලාව තුළ තිබිය යුතුය. සුළු දෙයක් වුවද බෙදා හදාගෙන බුක්ති විඳීම අපේ සදාචාරය වුවත් සමහර වෙළඳ දැන්වීම් තුළින් ළමුන් දකින්නේ තම යහලුවන් වංචාවෙන් මුලා කොට රසවත් දේ හොරෙන් බුක්ති විඳින අවස්ථාවන්ය. නැතිනම් රස පළතුරු ගසේ තිබීමට ඉඩ දී කෘත්‍රීම රස පානයන් භුක්ති විඳීමට දරුවන් හුරු කරන ප්‍රචාරණයන් ය. නමුත් මෙයින් ළමා මනසට හා කයට ලැබෙන පෝෂණයක් නොමැත. සමහර වෙළඳ දැන්වීම් මගින් මවුවරුන් තම දරුවා වෙනුවෙන් උපන් මව් කිරි වෙනුවට කිරිපිට්ටල හා අමතර ආහාරවල පෝෂණය අතිශයෝක්තියෙන් වර්ණනා කිරීම දක්නට ලැබේ.

ඒ අනුව අපට වෙළඳ දැන්වීම් කලාව තුළ ද අද වන විට ප්‍රමිතියක් තිබීම ඉතා වැදගත් කරුණක් බවට පත් ව ඇත. ඒ අපේ යහපත් දේ වෙනුවට මුදල් පසුපස හඹායන විට සදාචාරයේ සාරය විශැකී යන හෙයිනි. මෙහිදී වැදගත් කරුණ වන්නේ මෙවැනි දැන්වීම් සඳහා ළමුන් යෙදවීම සහ ළමුන් ඕනෑම දැන්වීමක් සඳහා යොමු කිරීමට සමහර මාපියන් දරන උත්සාහයයි.

ළමා අපයෝජනය, යන්නෙහි නිර්වචනයට අනුව ළමයාගේ වර්ධනයට, සෞඛ්‍යයට, සෘජුව, ව්‍යංගව, වදවේදනා වන හා ළමයාගේ උපරිම යහපතට බාධා වන ක්‍රියා සිදු කිරීම ඇතුළත් වේ. එසේ වුවත් ළමයින් සම්බන්ධ වන හිතිය පිළිබඳ ව සමාජය තුළ ඇති නොදැනුවත් බව නිසාම ළමා අපයෝජනයට රුකුල් දෙන්නන් සමාජය තුළ බිහිවීම නොවැලැක්විය හැකි කරුණකි.



අපට මේ වෙනුවෙන් කළහැකි දේ තිබේ. ලංකාවේ වෙළඳ දැන්වීම්වලට ඊති පද්ධතියක් තිබුණ ද අදාළ බලධාරීන් ඒවා නිසි ලෙස ක්‍රියාත්මක නොකිරීම ප්‍රශ්නයකි. ඕස්ට්‍රේලියාව වැනි රටවල ආණ්ඩු බොහෝ විට මාධ්‍ය ආයතන ප්‍රධානීන් හා ප්‍රචාරක දැන්වීම් ආයතනවල ප්‍රධානීන් විවිධ එකඟතා මත කටයුතු කරයි. ඉන්දියාවේ දැන්වීම් කරණ ප්‍රමිතීන් පිළිබඳ මණ්ඩලයක් (ASCI) එනම් ස්වයං නියාමන මණ්ඩලය දැන්වීම්වල සීමා මායිම් ලකුණු කරන අතර ඖෂධ හා විටමින් වෙළඳ පොළ සඳහා ළමුන් යොදා ගැනීම බරපතල වරදක් ලෙස දක්වයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයේ විවිධ ප්‍රතිපාදන දක්නට ලැබුණත් වර්තමානයේ දී එම නීතිරීති ක්‍රියාත්මක කිරීමට ඇති බාධක සුළුපටු නොවේ. මේ අනුව ප්‍රමාණවත් නීති රීතිවල අඩුවක් නොවුවද අදවන විට ළමා අයිතීන් අහිමිවීමේ අඩුවක් ද නොමැත. නමුත් ලංකාව වැනි රටක එක් අතකින් නීතිය ඉදිරියේ නීතිය නොදැනීම නිදහසට කරුණක් නොවේ යන්න හමුවේ ශ්‍රව්‍ය දෘෂ්‍ය මාධ්‍ය මෙන්ම මාධ්‍යකරුවාද වඩා අවබෝධයකින් සිටීම වටී. එනම් වර්තමානය වන විට තම වාර්තාකරණයේ දී තමා වාර්තාකරණ පුවත හා අපහාසය පිළිබඳ තමාට එරෙහිව නීතිය අතර තිබෙනුයේ සීමිත ඉඩක් වන හෙයිනි. එනම් හරිහැටි නීතිය නොදැනීම මාධ්‍ය මෙන්ම මාධ්‍යකරුවා තමා සමාජයට අතිශයෝක්තියෙන් දෙනු ලබන දේ පරාවළල්ලක් වීමට ඉඩ ඇති හෙයිනි. ඊට නිදසුනක් ලෙස පසුගිය දිනවල එක්තරා මවක් තම දරුවාට හිරිහැර කරමින් ප්‍රචාරය කළ වෙළඳ දැන්වීමක නිෂ්පාදකවරයෙකුට හඬු පවරා සහන ලබා ගැනීම පෙන්වා දිය හැකිය. නමුත් සමාගම්, වෙළඳ දැන්වීම් ආයතන වර්තමානය වන විට සමහර මාධ්‍ය ආයතන හා දැන්වීම් ප්‍රචාරක ආයතන පවසනුයේ ළමයා යොදාගැනීම සහභාගීත්ව අයිතිවාසිකම ආරක්ෂා කිරීමක් වන බවයි. නමුත් එය නිදහසට කරුණක් නොවේ. මීල මුදල් හමුවේ අයහපත් නිර්මාණවල යෙදවීම, හුසුදුසු දේ ප්‍රචාරණය පිළිබඳ දෙමාපියන් මෙන්ම මාධ්‍යකරුවන් ද දැඩි වගකීමක් ගත යුතුය.

සමස්තයක් ලෙස බලන විට ළමා අයිතිවාසිකම් රැකීමටත්, විනාශ කිරීමටත් එකවිට මාධ්‍යයට හැකියාවක් තිබේ. මාධ්‍යකරුවකු දූෂණ, මොලය හා හදවත තුනම මෙහෙය විය යුත්තේ හෘද සාක්ෂිය මත ය. තම අත දරන පෑන සෑම විටම සමාජයේ රැකවරණය හා ගෞරවය පිණිසම විය යුතුය.

හෙට පරපුර රකින්නට රැකිය යුත්තන්ට නීති ඊති අවබෝධ කරවීමට, නවීකරණය හමුවේ අනුකරණය වෙනුවට අනන්‍යතාව රැකීමට සෘජුවම සෑම කෙනෙකුගේම හදවතට ආමන්ත්‍රණය කලහැකි සම්පතමයා මාධ්‍ය වේ. ඒ වැඩිහිටි මෙන්ම ළමා මනස එකසේ මාධ්‍යය හා බැඳී පවතින එහෙයිනි. මහපොළවේ ජීවත් වන එකිනෙකාට ගරු කරන, මානව හිමිකම් සුරැකෙන සමාජයක් බිහි කිරීමේ පරම කාර්යය සඳහා ළමා මනස මෙහෙයවීමේ මහඟු කාර්යයට සම්පවීමේ ප්‍රධානම වගකීම උසුලන මාධ්‍ය ආයතන ප්‍රමුඛයා ය. එමනිසා කෙතරම් නීති තිබුණ ද ඒවා රැකීමට යන සමාජයක් ගොඩනැංවීමත්, ළමා අයිතීන් සුරකින, සුරැකෙන, දැනුවත් කෙරෙන, වඩා යහපත් හෙට දිනක් උදාකරන, ආරක්ෂාව පැවැත්ම තහවුරු කරන, සදාචාරය ඔප් නංවන පරිදි කටයුතු කිරීම මාධ්‍යයේ වගකීම බව අවධාරණය කළ යුතුම වේ.

නීතිඥ ලේඩා හේරන්

*සහකාර ව්‍යාපෘති සම්බන්ධීකාරක
මානව හිමිකම් අධ්‍යයන කේන්ද්‍රය*



5 වන පිටුවෙන්

මූලික අවශ්‍යතා' මත පදනම් ව ඇති දෙයක් නොවේ. මූලික අයිතිවාසිකම් යනු නීතියෙන් ආරක්ෂා කර ඇති එනම් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට ඇතුළත් කොට ඇති මානව හිමිකම් වේ. වඩාත් සරලව පැවසුවහොත් රටේ මූලික නීතිය එනම් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් සුරක්ෂිත කොට ඇති අයිතිවාසිකම් වේ.

වර්තමාන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ III වන පරිච්ඡේදය මූලික අයිතිවාසිකම් පරිච්ඡේදය ලෙස නම් කර ඇත. එහි 10 සිට 14 වන ව්‍යවස්ථා මගින් මූලික අයිතිවාසිකම් කවරේද යන්න දක්වා ඇත. එසේම 15 වන ව්‍යවස්ථාව මගින් මූලික අයිතිවාසිකම්වල සීමාවන් දක්වා ඇත. 17 සහ 126 ව්‍යවස්ථාවල මූලික අයිතිවාසිකම් රජයේ විධායක හෝ පරිපාලන ක්‍රියාවක් මගින් කඩ වූ විට ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ සහන ලබා ගත හැකි ආකාරය සඳහන් වේ.

එසේම මූලික අයිතිවාසිකම් කඩවීමක දී සහන ලබා ගත හැකි වෙනත් ආකාර පිළිබඳ ව මාධ්‍යවේදීන් දැනුවත්වීම වැදගත් වේ. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිසමට මානව හිමිකම් පිළිබඳ අභ්‍යන්තර කඩවීම් යොමු කළ හැකිය. එසේම පාර්ලිමේන්තු කටයුතු පිළිබඳ කොමසාරිස්වරයාටත් මූලික අයිතිවාසිකම් කඩවීම පිළිබඳ පෙත්සම් යොමු කළ හැකිය.

මෙයට අමතරව මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයන් සඳහා අන්තර්ජාතික සහන ලබා ගත හැකි අයුරු පිළිබඳ දැනුවත්වීම ඉතා වැදගත් ය. අවස්ථා කීපයක දී “ජාත්‍යන්තර මානව හිමිකම් අධිකරණයට යයි” ආදී වශයෙන් සිරස්කල පළ වනු අප දැක තිබේ. මේ නිසා මානව හිමිකම් පිළිබඳ ව ජාත්‍යන්තර අධිකරණයක් තිබේ ද යන්න විමසීම වැදගත් ය. මානව හිමිකම් සම්බන්ධ ව වාර්තාකරණයේ දී දැනගත යුතු ආයතන කීපයකි.

වත්සන් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කමිටුව

මෙය ස්විස්ටර්ලන්තයේ ජීනීවා නුවර පිහිටුවා ඇත. තනි පුද්ගලයින්ට ස්වකීය සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් කඩවීම් පිළිබඳ ව වන

පෙත්සම් මෙම කමිටුවට යොමු කළ හැකිය. රටක පුරවැසියන්ට මෙම අයිතිවාසිකම් ලැබෙන්නට නම් එම රට අන්තර්ජාතික සිවිල් හා දේශපාලන සම්මුතියක් එහි පළමු වෛකල්පික සම්මුතියක් අත්සන් කොට ස්ථිරකර (අපරානුමත) කර තිබිය යුතුය. එවැනි රටවල පුරවැසියන්ට තම රටේ දේශීය ප්‍රතිකර්ම සියල්ල හමාර කළ පසු එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කමිටුවට තම දුක්ගැහවිල්ල ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

ශ්‍රී ලංකාව මෙම සම්මුතීන් අත්සන් කොට ස්ථිර කර ඇති රටකි. බොහෝ විට මානව හිමිකම් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර අධිකරණය ලෙස වැරදි ආකාරයට දක්වන්නේ මෙම මානව හිමිකම් කමිටුව වේ. මෙය අධිකරණ ආයතනයක් නොවේ. මානව හිමිකම් කඩ කිරීම පිළිබඳ ව නිර්දේශ පමණක් හිකුත් කිරීමට පමණක් කමිටුවට බලය ඇත. රාවය කර්තෘ වික්ටර් අයිවන් මහතා මෙම කමිටුවේ නිර්දේශයන් ලබා ගත් පළමු ශ්‍රී ලාංකික මාධ්‍යවේදියා ය.

වත්සන් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කොමිසම

මෙම කොමිසම අන්තර්ජාතික සිවිල් හා දේශපාලනික සම්මුතිය යටතේ පිහිටුවා ඇති ආයතනයකි. එම සම්මුතිය අත්සන් කොට ස්ථිර කර ඇති රටවල් සම්මුති ප්‍රකාරව කටයුතු කරන්නේ ද යන්න සොයා බලනු ලබන්නේ මානව හිමිකම් කොමිසමයි. එනම්, සම්මුතියේ පාර්ශව රාජ්‍යවල මානව හිමිකම් තත්ත්වයන් සොයා බැලීම, රාජ්‍ය වාර්තා විමර්ශන, එම රටවල් සම්බන්ධව ප්‍රකාශ හිකුත් කිරීම, තීරණවලට එළඹීම මෙම කොමිසම මගින් සිදු කරනු ලබයි. තනි පුද්ගල පෙත්සම් විභාග කිරීම සිදු නොකරන බව මතක තබා ගත යුතු කරුණකි.

මේ ආකාරයට මානව හිමිකම් පිළිබඳවත් දේශීය හා අන්තර්ජාතිකව ලබා ගත හැකි සහන පිළිබඳ වත් නිවැරදි අවබෝධයක් ලබා තිබීමත් නිවැරදි යෙදුම් භාවිත කිරීම මානව හිමිකම් පිළිබඳ වාර්තාකරණයේ දී වැදගත් වේ.

නීතිඥ මෙලනි පලිගක්කාර
ව්‍යාපෘති නිලධාරීනි
මානව හිමිකම් අධ්‍යයන කේන්ද්‍රය

මානව හිමිකම් පිළිබඳ ප්‍රජා අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථාන

මානව හිමිකම් පිළිබඳ ප්‍රජා අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථානයන්හි සම්බන්ධීකාරක මහත්ම මහත්මියනි,

2011 වසරේ දී *ඔබ දන්නවා ද?* පුවත් හසුන තුළින් ඔබ ඇමතිමට ලැබීම සතුටකි. *ඔබ දන්නවා ද?* පුවත් හසුන අප ආයතනය මගින් පිහිටුවා ඇති මාධ්‍යවේදීන්ගේ ජාලය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබන්නකි. ඉදිරියේ දී අප මානව හිමිකම් ප්‍රජා අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථාන ද මෙම පුවත් හසුන හරහා සම්බන්ධ කර ගැනීමට බලාපොරොත්තු වෙමු.

2011 සඳහා මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන ලැබුණු විගස ඔබ හා සම්බන්ධීකරණයෙන් මානව හිමිකම් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ඔබ ප්‍රදේශයේ පැවැත්වීමට අප බලාපොරොත්තුවෙන් සිටින්නෙමු. මෙම පුවත් හසුන, ඔබේ මානව හිමිකම් පිළිබඳ දැනුම තව තවත් වර්ධනය කරවනු ඇතැයි අපි අපේක්ෂා කරන්නෙමු.

පසුගිය වසරේ ඔබ හමු වූ වැඩසටහන්

දිනය	ප්‍රජා මධ්‍යස්ථානය	වැඩ සටහන	පැමිණි සංඛ්‍යාව	අපේක්ෂිත සංඛ්‍යාව
05.03.10	කරුවලගස්වැව	දැනුවත් කිරීම්	36	36
12-11.08.10	කොළඹ	ප්‍රගති සමාලෝචන	45	75
25.08.10	තඹුන්තේගම	දැනුවත් කිරීම්	36	100
01.10.10	මීගින්නලය	පෙර පාසැල් සිසුන්ගේ තෑගි උත්සවය	200	75
02.10.10	මහ බුලත්කුලම	දැනුවත් කිරීම්	48	50
02.10.10	පරගසන්වැව	දැනුවත් කිරීම්	52	50
03.10.10	කහටගස්දිගිලිය	හිනි උපදෙස්	17හිනි ගැටළු	
29.10.10	මාවතගම	දැනුවත් කිරීම්	75	75
29.10.10	ගොකරැල්ල	දැනුවත් කිරීම්	120	75
11.11.10	නාඋල	දැනුවත් කිරීම්	85	100
12.11.10	කළු ඔබ්බේ	හිනි උපදෙස්	25 හිනි ගැටළු	
13.11.10	රිදීමාලියද්ද	දැනුවත් කිරීම	11	50
13.12.10	හිඟුරක්ගොඩ	හිනි උපදෙස්	50 හිනි ගැටළු	
14.11.10	පොළොන්නරුව	දැනුවත් කිරීම්	48	50
11.12.10	කරුවලගස්වැව	සහතික ප්‍රදානෝත්සවය		

රීති මාලාව

1 ප්‍රජා අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීමේ අරමුණ

ග්‍රාමීය ජනතාව මානව හිමිකම් පිළිබඳ ව දැනුවත් කිරීම, ප්‍රවර්ධනය කිරීම හා මානව හිමිකම්වලට ගරු කරන සංස්කෘතියක් බිහි කිරීම

2 ප්‍රජා අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථානයක ව්‍යුහය

සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී හා සහාය සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීවරයකු හෝ දෙදෙනකුගෙන් සමන්විත වේ.

3 ප්‍රජා අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවීම

3.1 අප ආයතනය මගින් පිහිටුවන ලද වෙනත් ප්‍රජා අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථානයක් ප්‍රදේශයේ නොමැති වීම සහ ප්‍රජා අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථානයක් අවශ්‍ය බව සනාථ කෙරෙමින් ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් සිදුකොට තිබීම

3.2 සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී හා සහාය සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී **මානව හිමිකම් පිළිබඳ සංවේදී, වැඩ සටහන් සංවිධානයට හැකියාවක් ඇති, සමාජයේ පිළිගත්, ප්‍රජාවට සේවය කළ හැකි අධ්‍යාපන මට්ටමක් සහිත සහ නීතිගරුක පුද්ගලයන් වීම** අත්‍යවශ්‍ය වේ.

මෙය ස්වේච්ඡා සේවයක් පමණක් බව අවධාරණය කෙරේ.

3.3 සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී විසින්, සහාය සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීන් තෝරා ගැනීමේ දී 3.2 හි සඳහන් කරුණු පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීම අනිවාර්යය වේ.

3.4 සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීගේ **ප්‍රගති ප්‍රවණතා සහ සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී ලෙස තෝරා නොගත යුතු** අතර දැනට එසේ තෝරා ගත් පුද්ගලයින් වේ නම් ඒ වෙනුවට 3.2 සහ 3.3 සැලකිල්ලට ගනිමින් අදාළ තෝරා ගැනීම් කළ යුතු වේ.

3.5 එසේ තෝරාගත් සහාය සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී නිරන්තර මාරු කිරීම්වලට ලක් නොකළ යුතු අතර අප ආයතනය ඒ මාරුකිරීම්, තෝරා ගැනීම් පිළිබඳව දැනුවත් කළ යුතු වේ.

4 **මානව හිමිකම් පිළිබඳ ප්‍රජා අධ්‍යයන මධ්‍යස්ථාන සඳහා වන හැඳුනුම්පත්**

4.1 ඔබට ලබාදෙන හැඳුනුම්පත ප්‍රජා අධ්‍යයන මධ්‍යස්ථානයේ වැඩ කටයුතු සාර්ථක කරගැනීම සඳහා ලබා දෙනු ලබන අතර වසර දෙකක වලංගු කාලයකට නිකුත් කරනු ලැබේ.

4.2 හැඳුනුම්පත ප්‍රජා අධ්‍යයන මධ්‍යස්ථානයේ වැඩ කටයුතු සාර්ථක කරගැනීම සඳහා පමණක් භාවිතා කළ යුතු අතර අනිසි ලෙස හැඳුනුම්පත භාවිත නොකළ යුතු වේ.

4.3 හැඳුනුම්පත, අප ආයතනය සතු දේපලක් වන අතර අලුත් හැඳුනුම්පත් නිකුත් කිරීමේ දී සම්බන්ධීකරණ/ සහාය සම්බන්ධීකරණ ධුරවලින් ඉවත්කිරීමේ දී/ ඉවත්වීමේ දී අප වෙත භාරදීම අනිවාර්යය වේ.

5 **වැඩසටහන් පැවැත්වීම සහ ප්‍රගති වාර්තා**

5.1 වැඩසටහන් පැවැත්වීමේ දී වැඩසටහන්වල ගුණාත්මක තත්ත්වය ආරක්ෂා වන පරිදි සංවිධානය කිරීම කළ යුතු අතර අප ආයතනයෙන් හෝ අප අනුග්‍රහය මත සම්පත් - දායකයින් ලබා ගැනීමට බලාපොරොත්තු වන විට සති 3 කට

හෝ පෙර අප වෙත දැනුම් දිය යුතු වේ.

5.2 ප්‍රගති වාර්තා එවීමේ දී අප ප්‍රජා අධ්‍යයන මධ්‍යස්ථානය ලෙස කරනු ලබන ප්‍රජා අධ්‍යයන මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීමේ අරමුණු (අංක 01න් දක්වා ඇති පරිදි) සාක්ෂාත් වන වැඩ සටහන් පිළිබඳ පමණක් ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී හා සහාය සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී තනතුර ස්වේච්ඡා මත පමණක් සේවයක් පමණක් අතර, සෑම විටම කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ කීර්ති නාමය ආරක්ෂා වන ලෙස කටයුතු කළ යුතුය.

කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ මානව හිමිකම් අධ්‍යයන කේන්ද්‍රයේ කීර්ති නාමයට හානි වන ආකාරයට කටයුතු කරන හා අවංකව කටයුතු නොකරන ප්‍රජා අධ්‍යයන මධ්‍යස්ථානවල සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී හා සහාය සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී තනතුර අත්හිටුවීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

ප්‍රජා අධ්‍යයන මධ්‍යස්ථාන අප ආයතනයට අනුබද්ධ ආයතනයක් ලෙස පවත්වාගෙන යාම හෝ නොයාම, එසේම සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී හා සහාය සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී පිළිගැනීම හෝ නොපිළිගැනීම තීරණය කිරීමේ අයිතිය කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ මානව හිමිකම් අධ්‍යයන කේන්ද්‍රය පමණක් සතු වේ.

නීතිඥ මෙලනි පලිහක්කාර

“අධ්‍යාපනයේ පරමාර්ථ දෙකක් තිබිය යුතුය. පළමුව නිශ්චිත දැනුම ලබාදීම ය. එනම් ලිවීම, කියවීම, භාෂාව, ගණිතය ආදිය ගැන දැනුමය. දෙවනුව දැනුම බොගැනීමේ පුරුදු හා තමන් ගැන යහපත් විනිශ්චයන් කර ගැනීමේ පුරුදු ඇති කිරීම ය.”

-බර්ට්‍රන්ඩ් රසල් -

“තම පරමාර්ථ ඉටුකර ගැනීමට නම් ලාභාපේක්ෂාවෙන් නැතිව තම යුතුකම ඉටු කළ යුතුය”

-රාමායනය -



“සෑම දෙයක්ම විනිශ්චය කිරීම හෝ අවිශ්වාස කිරීම යනු සිතීම නැවැත්වීම ය”

- ජෝන්ස්ටියර් -

“මිනිසා නිදහස්ව උපන්නේ ය. එහෙත් හැම තැනකදීම හේ යදම්වලින් බැඳී සිටී.”

- රුසෝ -

මානව හිමිකම් අධ්‍යයන කේන්ද්‍රය

හිති පීඨය
කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය
කොළඹ 07